

“La Comissió no pot fer res perquè el català sigui una llengua oficial d'Europa”

Des que l'1 de gener Bulgària i Romania van entrar a la Unió Europea (UE) i des que, aquell mateix dia, el gaèlic es va incorporar com a llengua oficial a les institucions, la Comissió Europea (CE) va obrir una nova cartera, la de Multilingüisme, per poder gestionar més bé les 23 llengües oficials que va passar a tenir la Unió. A banda del romanès, Orban parla anglès i francès, i hi ha qui insinua que tres llengües són poques per a un comissari de multilingüisme. Ell sol respondre que “s'encarrega del multilingüisme, no pas del poliglòtisme”.

—La CE és favorable a admetre que totes les llengües que es parlen a la UE siguin oficials?

—Hi ha unes regles clares en matèria de llengües. Sempre he dit que el règim lingüístic és part del codi genètic de la UE, perquè la primera adopció que va fer va ser el règim lingüístic, l'any 1958. Ara tenim 23 llengües oficials a la UE; les regles són molt clares i totes es troben en la mateixa situació.

—Aquestes regles fan que el català no sigui oficial?

—He dit moltes vegades que hi ha alguns condicionants per a tenir una nova llengua oficial a la UE: primer, que la llengua en concret sigui esmentada a la constitució de l'estat membre; segon, que el govern de l'estat membre ho demani; i tercer, que tots els estats membres hi estiguin d'acord.

—La nova constitució europea no seria una bona oportunitat per a canviar les coses i fer que llengües com el català poguessin esdevenir oficials?

—No, la nova constitució europea no considerarà coses com aquesta. El text és molt clar: la diversitat lingüística és reconeguda i promoguda, però només fins aquí, perquè, com he dit abans, això només és responsabilitat

Leonard Orban (Brasov, Romania, 1961) és, des del mes de gener, el nou comissari de Multilingüisme de la Comissió Europea. En aquesta entrevista explica quines són les dificultats que hi ha per a poder fer del català una de les llengües oficials de la Unió Europea.

de cada estat membre. El principi de subsidiarietat s'aplica també per al règim lingüístic.

—Això vol dir que la Comissió Europea no hi té res a dir?

—No, no, aquesta és una decisió que pertoca només als estats membres, i la Comissió Europea no pot fer res perquè el català sigui llengua oficial a Europa. La CE només està en disposició d'implantar la decisió que prenguin els estats.

—Què els passa, a les llengües que, com el català, pertanyen a dos estats membres?

—Repeteix: la condició és que tots els estats membres l'han d'acceptar com a oficial. És una decisió que requereix unanimitat. El govern irlandès va demanar l'oficialitat del gaèlic el 2005 i els estats membres la van acceptar per unanimitat. Ara ja ho és...

—En qualsevol cas, que una llengua com el català no sigui oficial, no podria semblar una barrera per a una UE que no vol fronteres?

—No crec que això siguin fronteres. Però sí que n'hi ha, de barreres. Unes altres. Hem de ser molt realistes: d'una banda, a la UE tenim el mercat interior, la qual cosa vol dir que tenim lliure circulació de béns, de serveis, de capitals i de persones (menys, però també). La gent pot viatjar sense cap restricció, però hi ha un problema: l'últim eurobaròmetre mostra que més del 50% dels ciutadans de la UE només parlen la seva llengua materna. Això sí que són barreres...

—Quins són els seus plans d'educació per a canviar aquesta xifra del 50%?

—El consell de Barcelona de 2002 es va marcar l'objectiu de promoure l'1+2 (la llengua vernacle més dues d'estrangeres). Alguns estats membres hi han fet molts progressos, però tinc intenció de continuar aquest procés, que els estats hi treballin de valent. Nosaltres fem pressió a les autoritats estatals, i també hi contribuïm de maneres diferents, amb programes d'aprenentatge de llengües. Anem escampant les millors practiques en aquest camp. Aviat tindrem una llista de recomanacions als estats. És una estratègia a llarg termini. És difícil de canviar mentalitats. Si mirem les estadístiques, encara hi ha moltes diferències entre estats.

—Des de la CE, es recomana l'aprenentatge de cap llengua en concret?

—Només recomanem multilingüisme. No únicament per raons professionals o d'accés al mercat de treball. També per raons personals, culturals...

—D'altres parts del món, també, per exemple dels mercats emergents?

—Totalment. Estem oberts a totes les llengües, no únicament a les oficials de la UE i les regionals, també a les dels països tercers. Tenim, per exemple, molta relació amb la Xina i

EUROPEAN COMMUNITY 2007

Leonard Orban, comissari europeu de Multilingüisme.

Rússia per a formar intèrprets.

—**Quina relació hi ha entre multilingüisme i competitivitat?**

—De segur que n'hi ha. Alguns estudis mostren que les companyies que no tenen una estratègia multilingüe perden moltes oportunitats de negoci, molts diners... De 2.000 petites i mitjanes empreses enquestades, un 11% van declarar que havien perdut almenys una oportunitat de negoci per la manca de competència lingüística. Si vull vendre el meu producte en un altre país, l'hauria de preparar per a no tenir-hi problemes de venda, i no dic només preparar-ne l'etiquetatge. És important d'adreçar-nos directament al consumidor en la seva llengua.

—**Quant costa a la UE que hi hagi 23 llengües oficials?**

—En total, a la UE, el multilingüisme li costa un 1% del pressupost

“Les companyies sense estratègia multilingüe perden oportunitats”

anual, uns 1.100 milions d'euros cada any. Sembla molt, però, si ens ho mirem i ho dividim entre la població, resulta que ens hi gastem uns 2,5 eu-

“El cost anual del multilingüisme per a cada ciutadà és més o menys el d'un capuccino”

ros per ciutadà l'any. Com un capuccino, més o menys... (riu). No és gaire... Imaginem-nos que volguéssim renacionalitzar aquesta política i que tota la responsabilitat de la traducció, la interpretació... fos transferida als estats. El cost augmentaria dramàticament. Algú pot demanar per què necessitem tanta llengua, tanta interpretació. Jo diria, entre més coses, que hem de distribuir tota la decisió de la UE als ciutadans, i molts no poden parlar cap més llengua que no sigui la seva. Com que hem d'informar els ciutadans sobre els seus drets en la seva llengua, crec que és indispensable de traduir-ho i interpretar-ho tot. El règim lingüístic que tenim actualment és el més apropiat i el més barat que podria tenir la UE.

*Jordi Miró
Brussel·les*